

Göteborg den 5 april 2013
Yrkande (M, FP, KD)
Omr 2.1.11
Kommunstyrelsen 2013-04-10

Angående revidering av pensionsbestämmelserna för förtroendevalda

Sveriges Kommuner och Landsstings (SKL) förhandlingsdelegation utreder för närvarande gällande pensionsbestämmelser och inkomstgarantier för förtroendevalda. Utredningen väntas vara klar under hösten 2013. Riksdagen genomför också en översyn av sina regler. Trenden går snarare mot mer strikta regler än mot mer generösa. Vi anser att Göteborgs stad bör avvakta utredningarna innan eventuella förändringar i regelverket genomförs angående pensionsbestämmelser för förtroendevalda i Göteborg.

Förändringarna bör i så fall vara beslutade innan nästa mandatperiod påbörjas och börja gälla från och med nästa mandatperiod för nyinvalda heltidsarvoderade som ska komma att omfattas av PBF. Vi anser att det är orimligt att förändringar genomförs så att de får retroaktiv verkan eller att förändringar börjar gälla mitt under en mandatperiod.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige föreslås besluta

Att avslå yrkandet från (S) (MP) (V)

Yrkande om revidering av bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda (PBF).

PBF reglementet är en modell som kommuner och landsting kan välja att använda om respektive fullmäktigeförsamling väljer att göra det. Det blir då ett avtal mellan den förtroendevalde och dess kommun eller landsting.

Det är inte ett avtal som förhandlas mellan SKL och förtroendevalda, eller mellan SKL och kommuner eller landsting. Det är inte tvingande och kan förändras lokalt om fullmäktige väljer detta. PBF trädde i kraft 2003.

Enligt SKL pågår en översyn av pensionsbestämmelserna bland annat på grund av att media uppmärksammat de förmånliga avgångsersättningar som gäller förtroendevalda som avgår före pensionsåldern. Ett nytt förslag på pensionsbestämmelser kan vara framme någon gång under 2013. Detta ger kommunerna chans att ta ställning till om de efter valet vill tillämpa en nyare modell men också för att de förtroendevalda som man börjar rekrytera inför valet 2014 ska veta vilka pensionsbestämmelser som kommer att gälla.

Kommunfullmäktige tog 2006-09-13 ett beslut (handling 2006 nr 125) att komplettera bestämmelserna om pension och avgångsersättning för förtroendevalda. Bakgrunden var att göra möjligt för en förtroendevald som gått från ett uppdrag hos Västra Götalandsregionen till förtroendevald i Göteborgs Stad att få tillgodoräkna även denna tid. En förutsättning var att den förtroendevalde hade omfattats av de tidigare bestämmelserna PRF-KL per 2002-12-31. I beslutet behandlades även hur kostnadsbidraget och samordningsreglerna skulle regleras mellan VGR och Göteborg Stad. Regionfullmäktige hade redan 2004-12-07 fattat motsvarande beslut.

När det gäller förtroendevald som vid tillträdet av uppdraget har rätt till egenpension på grund av uppdrag i riksdagen, EU-parlamentet, annan kommun eller anställning finns i nuvarande reglemente inget motsvarande ställningstagande enligt ovan. Enligt § 1 Mom. 2, sista meningen i PBF gäller dock att "Kommunfullmäktige kan för särskilt fall besluta att PBF skall gälla och därvid fastställa de villkor i fråga om pensionsrättens omfattning m.m. som kan finnas motiverade". Eftersom det allmänt får anses olämpligt att ärenden berörande enskilda behandlas i fullmäktige bör denna beslutsrätt delegeras, lämpligen till kommunstyrelsen som är pensionsmyndighet enligt PBF.

För förtroendevalda i riksdagen och kommuner/landsting har tolv år krävts för full pension. Med ett krav om tolv år för full pension skulle det innebära att en förtroendevald skulle kunna ha tid att tjäna in både en full riksdagspension och en full pension för kommunalt förtroendevald. Det kan betraktas som ekonomisk överkompensation och därför finns ovanstående spärr. Spärren tar inte hänsyn till hur stor egenpension som vederbörande har rätt till utan konstaterar enbart att den finns. Vi anser att om en situation likande den som beskrivs ovan uppstår ska jämkning ske så att hänsyn tas till att den enskilde varken vinner, men inte heller förlorar på att man kan ha rätt till pension från två instanser.

Vi anser också att för att undvika oklarheter om vilka regler som gäller så bör man inför varje ny mandatperiod upprätta en förteckning över vilka förtroendevalda som omfattas av PBF och fatta beslut om eventuell tillämpning på individnivå.

Beslutanderätten när det gäller förtroendevaldas ekonomiska förmåner utgår från kommunfullmäktige, som ska ange grunderna för dessa. Fullmäktige kan uppdra åt kommunstyrelsen att därutöver besluta hur reglerna ska tillämpas och fatta beslut i enskilda ärenden. Kommunstyrelsen kan efter ett sådant bemyndigande delegera beslutanderätten vidare, men bara till utskott, ledamot eller ersättare eller åt anställd hos kommunen.

Arvodesberedningen är tillsatt av kommunstyrelsen och kan därför inte anses vara en nämnd som fullmäktige kan överlåta sin beslutanderätt till. Arvodesberedningen kan inte heller anses vara ett utskott under kommunstyrelsen, eftersom den inte fullt ut består av ledamöter eller ersättare i kommunstyrelsen. Vi föreslår därför att den formella beslutanderätten läggs på personal- och arbetsmarknadsutskottet, men efter beredning i arvodesberedningen.

Förslag till beslut

i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige uppdrar åt arvodesberedningen att omgående se över vilka förtroendevalda som omfattas av PBF och därefter inför varje mandatperiod upprätta en förteckning över dessa. I detta arbete ska arvodesberedningen beakta innehållet i detta yrkande.

Kommunstyrelsen bemyndigas besluta om tillämpning, jämkning och undantag rörande bestämmelserna om pension och avgångsersättning PBF

§ 1 Mom. 2 sista stycket i Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda ska ha följande lydelse; Pensionsmyndigheten kan för särskilt fall besluta att PBF ska gälla och därvid fastställa de villkor i fråga om pensionsrättens omfattning m.m. som kan finnas motiverade.

Kommunstyrelsen delegerar, under förutsättning av kommunfullmäktiges bemyndigande enligt ovan, till personal- och arbetsmarknadsutskottet att, efter beredning i arvodesberedningen, fatta beslut om tillämpning, jämkning och undantag rörande PBF i enskilda fall.